

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 01/02/2022 15:55
Sayı: E-120.07-
GİD 0958235
sor

7/52895
6K 25

Sayı : E-54045643-610-3541420
Konu : Soru Önergesi 7/52895

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18.10.2021 tarih ve 43452547-120.07-896019 sayılı yazımız.

İlgi yazı ekinde alınan, Giresun Milletvekili Sayın Necati TİĞLİ'ya ait 7/52895 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/52895 (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 69E836AD-5A72-44C9-BA19-CB5359F59F56

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Vahdettin ŞANLI

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**GİRESUN MİLLETVEKİLİ SAYIN NECATİ TİĞLİ'YA AİT 7/52895 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Fındık üretimine izin verilen alanlar 2844 sayılı "Fındık Üretiminin Planlanması ve Dikim Alanlarının Belirlenmesi Hakkında Kanun" uyarınca 2001/3267 sayılı "Fındık Alanlarının Tespitine Dair Karar" ile talepteki gelişmelere, fındık kalite özelliklerine ve arazi kullanma kabiliyet sınıflarına göre belirlenmiş ve sınırlandırılmıştır. 22/11/2001 tarihli ve 2001/3267 sayılı Fındık Alanlarının Tespitine Dair Bakanlar Kurulu Kararı ile 16 il ve 123 ilçede fındık üretimine izin verilmiştir. 2009/15203 No'lu "Fındık Üretiminin Planlanması ve Dikim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in yedinci Maddesinde izin alınmadan yenilenen veya yeni kurulan fındık bahçelerinin sahipleri ile üreticilerinin teşviklerden faydalandırılmayacağı ve bunlar hakkında 2844 sayılı Kanun hükümleri uyarınca işlem tesis edileceği açıkça belirtilmiştir.

Fındık üretiminde verim ve kalitenin artırılması için ekonomik ömrünü tamamlamış fındık bahçelerinin sökülerek, araziye uygun yeni dikim sistemleri ile bölgeye ve rakıma uygun yüksek verimli, don zararına dayanıklı fındık çeşitleri ve tozlayıcılar kullanılarak yeni fındık bahçeleri tesis edilmesi amaçlanarak ekonomik ömrünü tamamlamış fındık bahçelerinin yenilenmesine ilişkin proje hazırlanmış olup, ilk etapta gönüllülük esasına göre belirlenen 150 dekar alanda örnek teşkil etmek üzere 30.000 fidan ile yenileme çalışmaları Giresun, Ordu ve Trabzon illerinde pilot olarak uygulamaya başlamıştır. Yenileme çalışmalarında gönüllü olan çiftçilerimizin ekonomik ömrünü tamamlamış olan bahçelerinin sökülme, arazi tesviyesi, ağaç sökülme işlemleri gibi ihtiyaçları ve yeni bahçe tesisinde gerekli olan fidan çukurları, dikim için fidan, damla sulama sistemi (borular ve tank) ücretsiz olarak karşılanacaktır.

Bugüne kadar yapılan araştırmalar neticesinde hangi ekolojik koşullarda hangi fındık çeşidinin yetiştirilebileceği bilgisi üreticilerimize verilmekte, en yaygın çeşitlerle birlikte yeni fındık çeşitlerimizin 6 ayrı ekolojik koşuldaki üretici bahçelerinde de yetiştirme ve verimlilik durumları takip edilmektedir.

Bakanlığımız tarafından fındık hastalık ve zararlılarının, teknik talimatlar doğrultusunda, takibi yapılmakta ve mücadele zamanı belirlenerek çiftçilere duyurulmaktadır. Ayrıca mücadelesine yönelik çiftçi eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yürütülmektedir. Bakanlığımız tarafından yürütülen/yürütülmüş çeşitli projeler, çalışmalar ve yayınlar aşağıda belirtilmiştir:

- Fındıkta Külleme Hastalığına Karşı Kimyasal Mücadele Olanaklarının Araştırılması ile Hastalığın Verim, Kalite ve Bitki Gelişimine Olan Etkilerinin Belirlenmesi,
- Turunçgil Uzun Antenli Böceği, *Anoplophora chinensis* (Forster, 1771) (Coleoptera: Cerambycidae)'nin Fındık Bitkisinde Biyolojisi ve Mücadele Olanaklarının Belirlenmesi,
- *Halyomorpha halys* (Stål 1855) (Hemiptera: Pentatomidae)'in Mücadelesine Yönelik Kritik Biyolojik Dönemlerinin ve Populasyon Dağılımının İzlenmesi,
- Doğu Karadeniz Bölgesi'nde *Halyomorpha halys* (Hemiptera: Pentatomidae)'in Yayılım Alanı ve Populasyonunun Belirlenmesi,
- Fındıkta sorun olan hastalıklardan Fındık küllemesi (*Phyllactinia guttata* ve *Erysiphe* sp.) ve Fındıkta Bakteriyel yanıklık (*Xanthomonas arboricola* pv. *corylina*) hastalığı ile ilgili yürütülmüş çeşitli projeler bulunmaktadır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Fındık küllemesi hastalığının mücadelesinde kullanılan Bitki Koruma Ürünlerinin etkinliklerinin belirlenmesi projesi tamamlanmıştır.
- Fındıkta önemli verim kaybına sebep olabilecek fungal, viral ve bakteriyel hastalıklardan ari damızlık üretim materyali elde etmeye yönelik “Bazı Fındık Çeşitlerinden Meristem Kültürü ile Ön Temel Üretim Materyali Elde Edilmesi” başlıklı proje yürütülmektedir.
- Fındık hastalık, zararlı ve yabancı otların renkli fotoğraflarla tanıtıldığı “Fındık Entegre Mücadele Teknik Talimatı”, 17 adet Zirai Mücadele Teknik Talimatı ile 14 adet Standart İlaç Deneme Metodu bulunmakta olup araştırmacı, yayımcı, eğitimci ve çiftçilerin hizmetine sunulmuştur.
- Ar-Ge Destek Programı Kapsamında “Infrared Isıtmalı Fındık Kurutma Makinesi Geliştirilmesi” ve “Türkiye’nin Stratejik Bitkisi Fındıkta Bitki Doku Kültürü Çalışmaları” projeleri desteklenmiş ve Kahverengi kokarcanın popülasyonunu kimyasal ilaç kullanmadan biyolojik mücadele yöntemiyle baskılamak için Bakanlığımız bünyesinde Biyolojik Mücadele Laboratuvarı kurulmuştur.

İklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı yürütülen 7 adet araştırma projesi bulunmaktadır. Bunlar:

- ‘Fındıkta Soğuğa Dayanıklılık Çalışmaları’ projesi,
- ‘Fındıkta Biyotik ve Abiyotik Streslere Karşı Melezleme Yoluyla Çeşit Islahı’ çatı projesi kapsamında ‘Fındıkta İlkbahar Geç Donlarına Toleranslı Çeşit Islahı’ projesi,
- ‘Su Stresi Uygulamalarının Bazı Fındık Çeşitlerinde Morfolojik ve Fizyolojik Değişimlere Etkileri’ projesi,
- ‘DOKAP Bölgesinde Ekonomik Ömrünü Tamamlamış Fındık Plantasyonlarının Yenilenmesi, Rehabilitasyon ve Kalitesinin Geliştirilmesi Projesi’,
- ‘Giresun ve Samsun Koşullarında Fındıkta Tamamlayıcı Sulamanın Verim ve Kalite Parametreleri Üzerine Etkisi’ projesidir.
- Ayrıca Bolu veya Türk fındığı olarak da bilinen *Corylus colurna* türüne ait fidanların anaç olarak kullanılması ile kurak koşullara daha dayanıklı aşılı fındık fidanları elde edilmiştir. Proje devam etmekte olup aşılı fidanların gelişme performansları ve verimlilik durumu takip edilmektedir.

Üretimdeki liderliğimizin devam etmesi noktasında herhangi sorun öngörülmemektedir.